

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor poslanca g. dr. Vošnjaka

v državnem zboru dne 10. marcija

o pravnih razmerah na Slovenskem.

(Po stenografičnem zapisniku.)

Visoka zbornica! Po statističnih poročilih zadnje ljudske štetve stanuje v okrožji graške nadsodnije 938.000 Slovencev poleg 1.065.000 Nemcev, in sicer ne žive oni raztreseni po deželi, marveč v prav kompaktnih masah, kakor se to razvida iz izkazov; tako živi na pr. v okraji Ljutomerskem 97 odstotkov Slovencev in 3 odstotki Nemcev, v okraji Celjskem in Brežkem je razmerje jednako, v okraji Ptujskem poleg 95 odstotkov Slovencev samo 5 odstotkov Nemcev, v okraji Mariborskem poleg 90 odstotkov Slovencev samo 10 odstotkov Nemcev, v Kranjskeji pa žive v skoro vseh okrajih Slovenci in jih je 98 do 99 odstotkov prebivalstva. Temu v kompaktnih masah živčemu rodu jemlje graška nadsodnija njegov jezik. Da si v tem jeziku okolo 20 novih izhaja in se niso le šolske, marveč tudi druge knjige v obilem številu tiskale in se še tiskajo, je vendar graška nadsodnija mnenja, da slovenščina v njenem okrožji nij v deželi navadna. Ko je vodstvo pravosodnega ministerstva prevzel gospod minister dr. Pražak, pričel se je ta boj za slovenščino pred sodnijo v graškem nadsodnijskem okrožji. V tem, ko je namreč do tega časa, reči se mora, skozi celo stoletje, ne le v zadnjih 20 letih imela slovenščina pri sodnji popolno veljavo, vloge v slovenščini se v obilem številu vlagale in jih vse sodnije brez ugovora vzprejemale in jih reševale, tudi graška nadsodnija in najvišje sodišče in se gledé jezika nij ničesa ugovarjalo, prišlo je na jedenkrat graške nadsodniji dne 22. decembra 1880 na misel, da je od okrajne sodnije v Kamniku v slovenščini izdano razsodbo kot ničevno označila in tej sodnji naročila, naj razsodbo

od strank nazaj zahteva in naj mestu te razsodbe v slovenščini izda novo razsodbo v nemščini. Gospod poslanec vitez Schneid in mi drugi slovenski poslanci smo o tem dne 11. marca 1881 gospoda vodjo pravosodnega ministerstva interpelirali in ga opozorili, da je popolnem napačno, da bi ne bila do zdaj slovenščina sodnijski jezik, ker, kakor sem že omenil, niso le od 1860. leta dalje, marveč že prej se vlagale slovenske vloge pri sodnijah in so jih te tudi reševale, da torej trditev nadsodnije, oziroma najvišjega sodnega dvora, v odločbi od 16. februarja 1881 nij resnična.

Na to interpelacijo, kakor tudi na ono poslanca dr. Tonkliča zaradi jednakega slučaja odgovoril je gospod vodja pravosodnega ministerstva dne 1. aprila 1881 in je v svojem odgovoru omenjal, da ne bode zamudil, v kolikor spada to v njega delokrog, čuvati, da se natanko izpolnjujejo o jezikovnem vprašanji od justičnega ministerstva izdane in v interpelaciji omenjene določbe.

V tem so tudi odvetniki in belezniki, vsaj znatno število izmed njih iz Kranjske, poslali vlogo pravosodnemu ministerstvu, v kateri so se obračali proti odločbi najvišjega sodnega dvora in so dokazali, da sta nadsodnija v Gradci in najvišji sodni dvor v teh odločbah svojo kompetenco preokročila, ker v dotičnem slučaju ne gre za jezikovno vprašanje, torej bi bila imela samo meritorično o tožbi odločiti. V vlogi na pravosodno ministerstvo, katero vlogo so mi ti gospodje pokazali in katera se je uže v marci 1881, torej pred jednim letom, izročila, omenjajo oni, da druga instanca o pravnej stvari nij odločila, marveč samo administrativno določbo izdala glede obravnavalnega jezika in jo zavela v obliko sodnijske določbe. Oni dokazujejo, da ni nadsodnija ni najvišji sodni dvor nij zato kompetenten, in opažajo, da je slovenščina in nemščina od 1848. leta do danes v kronovini Kranj-

skeji pri sodnijah navadni jezik, kakor so pač dejanske razmere zahtevale.

Dalje reko: „Vprašanje, v katerem jeziku se obravnavati in razsojevati mora ali more, gotovo nij pravno vprašanje in ker je najvišji sodni dvor vendar o tem določil, je, da se sploh posledice tega postopanja označijo, v slovenskih pokrajinah nepopisljivo zmešnjavo prava prouzročil, torej nasprotje od tega dosegel, kar v svojih uzrokih kot motiv svoje odločbe zaznamenuje.“

V slovenščini pisanih sodnijskih pisem je, kar potrjujejo belezniki in odvetniki, brezmejno število. Oni torej vprašajo: „So ta vsa ničeva? Pozitivna tla privatnega prava so se slovenskemu ljudstvu na jedenkrat vzela izpod nog. Vsa slovenska pisma se zdaj zibljejo v zraku, in ne ve se več, kaj je pravica.“

Jednako vlogo na pravosodno ministerstvo je tudi več odvetnikov in beleznikov iz Štajerske poslalo. Tudi v tej se navajajo isti uzroki in se opozarja, kako težko je za slovenske stranke v vsakem oziru, če njihov jezik pri sodnji nijma nobene veljave.

Ti odvetniki in belezniki tudi konstatirajo, da so tudi v slovenskem Spodnjem Štajerji stranke in njih zastopniki obilo število v slovenščini pisanih vlog vložili. Tudi se je uže število prepirnih obravnav izvršilo in sodbe in odloki izdali so se strankam v slovenščini.

Dalje se poudarja, da so pri nemških vlogah za slovenske stranke se dogodile brezbrojne zmešnjave in pomote, ker kmet nemščine ne umeje in je prisiljen z nemško odločbo iti k odvetniku ali zakonemu pisarju, da izve, za kaj prav za prav gre, da iz tega nastanejo za slovensko prebivalstvo velike gmotne škode.

Kak odgovor je na te vloge dal Nj. eksclenca gospod pravosodni minister, mi nij znano. Skoro

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malorh.)

Prva knjiga.

XX.

(Dalje.)

Markelov govoril je vse to tihim glasom; sedel je pri tem na nizkem stolu, glava visela mu je na prsi . . .

„V mojej mladosti prevarila me je jedna; bilo je to krasno dekle — in — in vendar me je prevarila . . . in še za koga! Za Nemca, za adjutanta! Marijana pa . . .“

Markelov je tu utihnil; to je bilo prvokrat, da je njeno ime izgovoril in zdelo se mu je, kot da si je s tem ustna sežgal. —

„Marijana me nij prevarila; rekla mi je v brke, da se jej ne dopadam. Kaj bi tudi na meni dekletom dopasti moglo? No — in potem se je tebi udala . . . Kaj bi tu prav ne bilo. — Nij li svobodna bila?“

„Stoj!“ vzkliknil je Neždanov. „Kaj brbljaš? Meni se je udala? To je laž! Sicer ne vem, kaj ti tvoja sestra piše — ali pri svojem poštenju . . .“

„Saj nijsem rekel, da se ti je fizično udala; ali udala se ti je moralno — z dušo in srcem!“ rekel je Markelov, kateremu so pa vendar prijele besede Neždanovljeve, akopram mu nijso nič koristile. „Blagor jej, da se je tebi udala! Moja sestra pak . . . ona me nij žaliti hotela . . . to je, njej je to v istini malo mari, samo tebe baje ne trpi — in Marijano tudi ne. Lagala nij . . . toda . . . Bog z njo!“

„Da,“ mislil si je Neždanov; „ona naju ne trpi, naju sovraži.“

„Tako je vse dobro,“ nadaljeval je Markelov, ne umaknivi se z mesta. „Zdaj odvzete so mi slednje vezi, zdaj — me nič več ne zavira. Da je Goluškin sam v sebe zaljubljen glupec, nič ne dé. Kisljakovljeva pisma so morda smešna . . . mogoče; ali glavno vendar povedó. Po njegovih besedah je povsodi vse pripravljeno. Morda tudi tega ne veruješ?“

Neždanov nij nič odgovoril.

„Ti morda prav misliš; toda, ako bi čakali

hipa, ko bi vse, čisto vse pripravljeno bilo, to bi nikdar začeti ne mogli. Da bi naprej o vseh nasledkih ukrepali in premišljavali, našli bi gotovo i slabih. Ko so na priliko naši predhodniki odstranili robstvo kmetov, so li mogli naprej znati, da bode prvi nasledek tega čina cela vrsta goljufnih vlastelinov, ki prodado kmetu jedno četrt gnile moke ter zanj dobdodo, prvič: (tu upognil je Markelov jeden prst) dela za vseh šest rubljev in še več; drugič (upognil je drugi prst) celi četrt dobre moke in (Markelov upognil je tretji prst) še nekaj po vrhu! Tako izpíjjo kmetom kri! So-li mogli naši emancipatorji to naprej znati? In da so te nasledke uže naprej znali, to so vendar dobro storili, osvobodivši kmete kljubu vsem nasledkom. — Tudi jaz — sem nekaj ukrenil!“

Neždanov pogledal je vprašaje in nerazume svojega prijatelja; ta pak uprl je pogled v stran. Obrvi so se nagrbnile ter zakrile oči; stisnil je ustna in svoje brke grizel.

„Da, ukrep moj je gotov!“ rekel je Markelov ter se z rujavo kosmato svojo pestjo na koleno udaril. — „Jaz sem svojeglaven; saj sem na pol Malorus!“ —

gotovo je ta jednak odgovoru na interpelacijo, katero sem prej omenil.

Pričakovali smo torej, da bode gospod vodja pravosodja energično postopal in da bode na kak način uredil pereče vprašanje. To se vendar nij zgodilo do zdaj. Še le dne 6. oktobra 1881 se je vodja pravosodja odločil, da je izdal ministersko odločbo na nadsodnijo v Gradci. V tej ministerski odločbi pa se nič drugega ne nahaja, kakor da se okrajnim sodnijam naroča, naj se tudi na dalje drže v jezikovnem vprašanju merodajnih zakonov in določb in naj imajo določila starih odločb pravosodnega ministerstva iz let 1862, 1866 in 1867 pred očmi.

Torej to nij nikak nov ukaz, opozarja se kar prosto na prastare določbe, če smem tako reči, ki so gotovo v 20 letih zastarele.

Istina je, da je v letu 1862. prva takšna določba izšla. V letu 1860. predložili so Slovenci ministerstvu Schmerlingovemu z 20.000 podpisi prošnjo za upeljavo slovenščine v šoli in uradu. Skoro gotovo je vsled te prošnje v letu 1862. prva jezikovna naredba pod ministerstvom Schmerlingovim izšla in jo je sodnijam naznanil nadsodnijski predsednik grof Mitrowski. V tej prvi jezikovni naredbi, katera konstatira, da slovenščina uže nij bila samo v deželi navadni, marveč tudi sodnijski jezik, se naravnost izreka, da morajo sodnije vloge, katere se vložijo v slo. enščini, vzprejeti, in, v kolikor je možno, o njih izdati v slovanskem jeziku odlok.

(Dalje prihodnjič.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. marca.

Kako gre na jugu? Znano je, da so se umirile Krivošije, da je v 10. dan t. m. zavihrala na razvalinah stražarnice v Dragalji avstrijska zastava. Nekaj vstašev zbežalo je čez mejo v Črno goro, drugi pa so se poskrili po skalovji in votlinah tako, da jih naši vojaki nikakor najti niso mogli. Za gotovo je bilo torej pričakovati, da bodo ti zopet zlezli iz svojih skrivališč in napali vojake. To se je tudi zgodilo v 11. dan t. m. pri sedlu Lopoglava. A bila je to le mala praska, kajti vstašev je bilo majheno število in umaknili so se tudi koj. Kmalu pa se bodo ti umirili. — „Narodni list“ poroča pa tako iz Krivošij: Malo število vstašev, ki premagani niso mogli zbežati v Črno goro, in se niso udali, zbežali so v gore, od koder pa vendar nikogar nadlegovati ne morejo in se bodo v nekaj dneh morali udati ali pa glada poginiti. Cele družine palih ali ubeglih vstašev so brez živeža in jih podpira država. Drugi pa romajo z živino in bišnim orodjem v Črno goro. Vlada ne zabranjuje tega izseljevanja. Vreme je po vsej Dalmaciji vedno lepo in spomladansko, zdravje naših čet izvrstno. — „N. L.“ tudi poroča, da so Črnogorci one Krivošijance, ki so pribegli čez mejo a ne hoteli odložiti orožja, zapodili nazaj, one pa, ki so odložili orožje, peljali so v notranje kraje Črne gore.

Vnanje države.

Za govorov Skobeljeva straši po listih zopet panslavizem in nemški listi se na vso sapo

trudijo dokazati strašno nevarnost, ki preti od panslavizma. In „D. Ztg.“ prišla je v svojej modrosti tako daleč, da je postavila alternativo: „Avstrija se mora odreči vsej nalogi na vzhodu, vsemu vplivu na Srbijo, odreči se izvršitvi težnje na Dunavu. Če neče vsega tega storiti, udariti mora svoj vpliv na iztoku, a to more jedino le kakor prednja moč nemškega naroda na iztoku, ona mora biti nemška država in ne sme se plašiti odločnega boja proti panslavizmu, oslanjajoča se na nemško državo.“ Na te besede pa odgovarja „Narodni list“:

„Z dopuščanjem „D. Ztg.“ reči nam je, da mi neznamo ali je za Avstrijo pogibelnejši ta umišljeni panslavizem ali realni pangermanizem, koji se očito iztče skozi vso centralistiško nemško stranko, kakor neznamo ali više preti obstanku Avstrije slavjanski živelj, koji kaže: mi Čehi, Poljaki, Hrvati itd. hočemo, da nam se prizna naša individualnost, mi nečemo stapanja, več samostalnega življenja; ali nemški, koji v javnem državnem zboru skozi zastopnika Schönererja odrešilno vikajo: Mi Nemci, nečemo više težiti proti Dunaju, marveč tja, kjer je pretežnejši broj Nemcev, kar v zadnje nij jedno, nego čisto in bistro nehanje avstrijske države.“

Ali mi hočemo postaviti drugo alternativo: kdo bi rajši od Avstrije prisvojil, ali Rusija slovanske države ali Pruska nemške, kdo bi dragovoljneje prešel, ali Slavjani pod Rusijo ali Nemci pod Nemško? Kdor je nepristran in svestan, naj to pomisli, pa se lahko uveri, ali je za Avstrijo pogibelnejši panslavizem ali pangermanizem.“

Nekateri listi mnogo pišejo o zvezi mej Avstrijo, Italijo in Nemčijo. Da so v popolnem soglasji te države, pravijo listi, pokazalo se je pri vzvišanji Srbije, kajti vse tri države so ob enem potrdile to vzvišanje in njihovi zastopniki so bili v popolnem soglasji. Kaj bi pač pomenila ta zveza, — kdo vé? Saj se povsodi zatrjuje mir in le mir.

Grof Anton Wolkenstein imenovan je poslanikom na ruskem dvoru. To imenovanje je baje dobro znamenje osobito za ugodno rešitev dunavskega vprašanja.

V diplomatskih krogih v Carigradu govori se zopet mnogo, naj bi se zasele balkanske soteske po turških vojaki. Da bi se to res zgodilo, mi želó dvomimo, kajti to bi veljalo ogromno svoto in kje naj Turčija dobi denar. In če vprašamo, kaj je dalo povod tem razgovorom, se odgovarja, da je sultan še vedno za trdno prepričan, da se mora kmalu vneti vojska mej Rusijo na jednej strani in Avstrijo in Nemčijo na drugej, kajti sultanov poslanik v Berlinu mu je baje sporočil, da je nemški cesar zelo nevoljen, ker nij ruski car odpustil Ignatijeva, za kar ga je pri sestanku v Gdanskem prosil.

Nemški listi jeli so se zelo toplo poganjati za Turčijo. Osobito pa ve „K. Z.“ mnogo pripovedovati o notranjij moči Turčije, katera bi se pa še s tem povečala, da se uprava nekoliko reformira in pri tem da bi Nemčija Turčiji bila rada pomožna.

V francoskih klerikalno-monarhičnih krogih vlada veliko veselje o izidu volitev zadnje nedelje. Izmej petih izvoljencev sta dva legitimista. — Tunezijsko vprašanje je zdaj na dnevnem redu v Franciji. Program zdanje vlade je ravno nasproten onemu, katerega je imel Gambetta.

Nadškof v Dublinu izdal je pastirski list, v katerem se ostro obrača proti skrivnim društvom, katera izvršujejo zločinstva in nadškof nagovarja duhovščino, naj ljudstvo opomina, naj se ne pridružuje tem društvom.

Teško, kot da ga noge bolé, je Markelov vstal in nekoliko korakov po sobi gori in doli šel — potem stopil je v svojo spalnico in se vrnil z malim portretom Marijane v roki.

„Vzemi to,“ rekel je žalosten; „to sem nekoč jaz narisal. Sicer nijsem mojster, ali malo je vendar zadeto. (Slika bila je s svinčnikom v profilu risana in Marijana res jako dobro zadeta.) Vzemi to, brate; to ti je moje zapuščanje. . . . S to sliko ti prepustim — ne svoje pravice. . . . te nijmam. . . . ali. . . . vse! Tebi prepustim vse svoje. . . . in njo! Ona je pošteno dekle, brate!“

Markelov je utihnil, jedva je sopihal.

„Tvoja naj bode. Saj si mi odpustil. Vzemi i sliko! Zdaj — meni takšnih stvari nij več treba!“

Neždanov vzal je sliko, čudno čuvstvo ga je obšlo. Zdelo se mu je, da nijma nobene pravice ta dar sprejeti, zdelo se mu je, da bi mu Markelov ne bil te podobe dal, ako bi v svojem srci dobro čital bil. Držal je malo priprosto sličico v črnem okviru v roki, ne vede, kaj bi z njo storil. — „Vse žitje tega človeka je v tej sliki, ki jo v rokah držim,“

misli! je on. Umel je, kaj je Markelov žrtvoval. A zakaj baš njemu? Ne bi li sliko vrnil? Ne! To bi bilo najhujše razžaljenje za Markelova in — nij mu li ta slika draga bila, nij li Marijano ljubil?

Neždanov povzdignil je oči z neko tajno boječnostjo, misleč, da ga Markelov gleda ter ugiblje, kaj misli. — Markelov je pa le v stran zrl in svoje brke grizel.

Stari sluga vstopil je zdaj z lučnico v roki v sobo. Markelov se je stresel. . . .

„Čas je, da gremo spat, brate Aleksej,“ rekel je počasi. „Čez noč pridejo dobre misli. — Jutri dal ti bođem konje, da se domov pelješ — lahko noč!“

„Lehko noč tudi tebi starec želim!“ dodal je, obrnivši se najedenkrat k slugi. „Imej me v dobrem spominu!“

Starec je bil tako začuden, da mu je skoro luč iz rok pala; uprl je pogled v svojega gospoda — a ta pogled izrazil je nekaj drugega in — več, mnogo več, nego obično obupanje in žalost. —

Neždanov šel je v svojo sobo. Bilo mu je slabo. Zaradi obilo popitega vina bolela ga je glava. V

ušesih mu je donelo, a pred očmi lesketalo, ako-pram je slednje zatislil. Goluškin, Vaska, Fomuška in Fimuška stali so mu pred očmi, a v daljavi videl je Marijanino sliko, ki nij hotela pristopiti, kot da mu ne zaupa. Vse, kar je delal in govoril, zdelo se mu je laž in prevara, brezkoristno in smešno. . . . Vse pa, kar namerava storiti, po čemer hlepi, neznano in nedosegljivo, skrito in zaprto z desetimi ključnicami! . . .

Vrhu tega prišla mu je vedno misel, vstati, k Markelovu iti, temu reči: „Vzemi svoj dar nazaj, vzemi ga nazaj.“

„Kako žalostno je vendar življenje! Fuj!“ vzkliknil je v sredi noči.

Zgodaj v jutro se je odpeljal in predno je to zapazil, bil je doma.

Nekaj ga je pretreslo, ko je videl hišno streho, zgornje nadstropje in okno Marijanine sobe. — „Da,“ rekel je samemu sebi in prijetno čuvstvo napolnilo mu je srce. — „Govoril je prav — ona je dobra in ljubezniva — in jaz jo ljubim!“

(Dalje prih.)

Dopisi.

Iz št. Vida poleg Zatičine, 15. marca [Izv. dop.] Čestokrat sem uže imel priliko v vašem listu čitati, da se je tukaj ali tam glede na občni blagor človeštva kakega kraja zaradi nalezljivih bolezni kaj v dosego hitre omejitve ukrenilo; tako npr. da se je po šolah moralo s poučevanjem prenehati, če se je bolezen mej mladino širila i. t. d.

Tudi v našej fari je v občinah Veliki gaber, Prapreče i. t. d. uže blizu dva meseca mej odraslimi, posebno pa med šolsko mladino, koja obiskuje dvorazredno ljudsko šolo v Velikem gabru — nalezljiva bolezen vročinka (leichter Typhus), koja se v zadnjem času hitro od hiše do hiše, da celo od vasi do vasi razširja.

Kakor poizvem, so ondu uže trije šolski otroci žrtva nalezljive bolezni, katerih dva sta bila v jeden dan t. j. 14 t. m. na pokopališču v Velikem gabru občne materij zemlji izročena. Veliko število otrok, kakor odraslih leži še bolnih; in nij se še nadejati, da bi se nalezljiva bolezen omejila; kajti v to svrhu se dosedaj drugega nij storilo, kakor, da se bolniki ogledujejo po zdravnikih gg. Luk . . . in Paul. . . .

Da bi se pa zbog tega bila ondotna šola zatvorila, kakor se to takoj v enakih slučajih zgodi, da se bolezen prej vstavi — o tem naj nikedo ne misli!

Naj pristavim le še to: Bog varuj razširjenja — posebno še tedaj, če pride deževno vreme!

V fari Dobrnič je tudi bolezen „škrlatinka“, koja je tudi nalezljiva, radi koje se je pa tudi uže davno v Dobrnicah šola po nasvetu dra. Vašiča v Trebnjem, v svrhu hitre omejitve, zatvorila.

Iz Gorice 14. marca. [Izv. dop.] Slovensko bralno in podporno društvo je torej ustanovljeno in s tem je za goriški nižji stan, kakor vse kaže, tudi zagotovljeno narodno ognjišče.

Da nijsem „Slovenskemu Narodu“ do denes o tem društvu poročal, je uzrok ta, da sem hotel poizvedeti, kako bode naš domači list o njem pisal. No zadnja „Soča“ ima dolg, temeljit članek in v njem izraža največjo simpatijo do društva; govoril sem tudi z inteligentnimi tukajšnjimi Slovenci, kateri pravijo, da utegne postati to društvo najznamenitejše za uže itak zaostale goriške Slovence. Tudi sem sprevidel, da naši više postavljeni rodoljubi začenjajo ogrevati se za zanemarjeni nižji stan, torej — vse dobre nade.

Društveni predsednik g. Fran Povše, katerega sem ter tja je poprej marsikdo postrani gledal, prevzel je častno mesto, kajti ranjki dr. Lavrič je dejal: „če te narod kliče, sprejmi ter vodi ga po narodnej stezi do glavnega cilja!“ Tako je Fran Povše storil sveto narodno dolžnost sprejemši narodov klic, — to je splošno željo 140 udov, da je prevzel predsedništvo „bralnega in podpornega društva“. Tudi drugi odborniki so možje, katerim je društvo skoro jednoglasno izročilo vodstvo, in ti so:

dr. Anton Gregorčič, podpredsednik, dalje Tone Ferfila, trgovec; Bitežnik Blaž, kamnosek; Jušt Vuga, sluga dež. pisarne; Klobučar Tone, kancelist c. kr. kmet. društva; Fon Tone, klobučar; Klavžar Ernest, deželni uradnik; Oblak Jaka, ključavničar; Hvala Jože, trgovec; Juretič Tone, posestnik. Namestniki in senatski odborniki so tudi vse časti vredni narodni možje. Zdaj pa treba delati ter trikrat delati, da dosežemo svoj cilj in si pridobimo zaupanje goriških Slovencev sploh.

Društvo je uže sprejelo stanovanje v skupnih prostorih čitalnice, kar je vse hvale vredno. Le v slogi je moč, popustiti nam je treba vse pedanterije, naj si bode od katere koli strani, ter sveta dolžnost nam bodi rešiti nižji stan slovenskega ljudstva v mestu. Okolica je popolnem naša, utrdimo se tudi v mestu, ter pokažimo, da stojimo tu za svoj mili narod.

Veseli me je tudi to, da je novo društvo od strani Italijanov pohvaljeno. Jeden najhujših italijanisimov mi je dejal: „Žalostno je, da pri nas goriških Italijanih ne moremo kaj jednega, kakor sta vaši slovenski društvi ustanoviti — pri nas nij patrijotizma, nij sloge in če bi bila okolica naša kakor je vaša, zagotovljeni smo, da prodremo, a več trdnjav premaga trdnjavo osamljeno (Gorico)“.

Torej Slovenci goriški le pogumno naprej, naj neha strast in nesrečna osobnost. Vi možje pa, ki ste na krmilu, ne glejte na to, da li je goriških Slovencev vodstvo v kranjskih ali domačinskih rokah, vsi smo sinovi male, a vedno napredujoče majke Slovenije in skupna mati nam je mati Slava.

Društvo naše je uže v prvi seji sklenilo skupno s čitalnico delovati za „Narodni dom“ v Ljubljani. Napravila se bode v sobi „bralnega in podpornega društva“ tudi škrabca v ta namen.

Slovesno odprtje društva bode na belo nedeljo s slovesno sveto mašo, katero nam bode bral velečastiti naš podpredsednik gospod dr. Anton Gregorčič, profesor bogoslovja v Kostanjevici. Na večer bode pa skupna veselica, če le mogoče na prostem.

Poučno predavanje bode pa vsako nedeljo zvečer in sicer bode imel prihodnjo nedeljo prvo predsednik Fran Povše. K društvu pristopajo najvplivnejši goriški rodoljubi in upati je, da se tem tudi ostali pridružijo tembolj, ker gre tu za pravo narodno stvar, za probujo nižjega stanu.

Tudi bode društvo na to delalo, da si pridobi društvenega pevovodjo in upati je, da bode gospod Komel to rodoljubno delo prevzel, kajti, drugi stari gardisti, mej njimi tudi nekateri mladi, uže nekaj časa sem odtegujejo svojo narodno dolžnost gledé poučevanja tako koristnega slovenskega petja.

B.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

(Dalje in konec.)

V Ljubljani 14. marcija.

Volilna pravica se reklamuje za potnega učitelja g. Kramarja, kateremu se pa ne prizna, ker nij stalno namesten. Reklamuje se, da se vit. Kaltenegger kateri je v prvem razredu vpisan kot častni meščan, prestavi v tretji razred. Poročevalec odvrne, da so častni meščani bili do sedaj zmerom v prvi razred uvrsteni, da naj tedaj i nadalje pri tem ostane. Dr. Zarnik ugovarja, da nij nobene postavne določbe, da bi morali biti častni meščani v prvem razredu, oni spadajo v tretji razred. Če se je ravnalo dvajset let nepostavno, nij to uzrok, da bi se moralo ravnati nepostavno i 21. leto. Dr. Suppan pravi, da se je analogija vzela iz občne občinske postave, ki določuje, da imajo voliti častni občani v prvem razredu.

G. Horak opazi na to, da se on, kot jeden najstarejših občinskih svetovalcev dobro spomina, da so bili svoj čas častni meščani v tretjem razredu.

Dr. Zarnik pravi, da tu ne gre analogije delati z občinsko postavo, za mestni zbor je imerodajen mestni statut in ta nijma nikakega določila, da imajo častni meščani voliti v prvem razredu. Tudi g. Regali podpira predlog, naj se uvrste v

tretji razred častni meščani. Dežman pa trdi, da imajo častni meščani velike zasluge za mesto ali državo, da je tedaj treba jih odlikovati s tem, da se postavijo v prvi razred. Mesto se vender ne bo osramotiti dalo po kmetskih občinah, katere odlikujejo častne občane s tem, da jih uvrste v prvi razred.

Dr. Zarnik replicira, da nastane lahko velika zloraba z imenovanjem častnih meščanov, če ostane v prvem razredu. V jednej seji se jih lahko imenuje 50 ali 60, tako da se vsa pravica največji davek plačujočih meščanov v prvem razredu spravi ad absurdum, kakor se je to uže na Českem zgodilo. Dr. Zarnik tedaj misli, da je v interesu obeh strank, da se častni meščani uvrste v tretji razred, in predlaga, da se vsi iz prvega razreda izbrišejo. Dr. Drč protestira kot volilec tretjega razreda proti izjavi Dežmanovej, kakor bi bila za častne meščane kaka nečast, če bi volili z volilci tretjega razreda. Dr. Schaffer pravi, da je o tem osvedočen, da niti njegova niti narodna stranka ne bi zlorabila najlepše pravice, podeliti častno meščanstvo. Zato meni, naj častni meščani ostanejo v prvem razredu.

Župan Laschan misli, da ne bi bilo umestno, predlog dr. Zarnika, kateri bi izključil toliko izvrstnih mož iz prvega razreda, dati kar na mah na glasovanje, naj bi se prej izročil pravnemu odseku v pretres. Dr. Zarnik temu pritrdi in sklene se z večino glasov, da vitez Kaltenegger ostane še v prvem razredu. Reši se potem še mnogo reklamacij. Za volilne dneve predlaga magistrat za tretji razred 12., za drugi 13., za prvi 14. dan aprila. Dr. Bleiweis in dr. Zarnik nasvetujeta, ker je 12. aprila sredo, tedaj tržni dan, ko imajo narodni volilci, ki ne žive od političnega kortešovanja, veliko opraviti, naj bi bila volitev za tretji razred v torek 11. aprila. Ta nasvet obvelja.

Sestava volilnih komisij prepusti se na predlog dr. viteza Bleiweisa, kakor je to bilo druga leta običajno, g. županu. V imenu združenega personalnega in pravnega odseka nasvetuje g. pl. Zhuber, da se volita dva občinska zastopnika v komisijo zaradi voljaške takse. Dr. Suppan predlaga, da se per acclamationem izvolita v to komisijo gg. Jožef Luckman in Regali. Ustanova iznašajoča 100 gld. v spomin sreberne poroke Nj. veličanstva podeli se letos hčeri ljubljanskega meščana Ivanki Martinčič, rojenej Wurner.

Dr. Suppan poroča v imenu finančnega in pravnega odseka o nakupu Urbasove hiše, da se podere in odpre cesta z Reselnovega trga na koldvor južne železnice. Odbor meščanov, kateremu je bil na čelu g. J. Perdan, trudil se je mnogo, da je ustregel zahtevah mestnega odbora, da se ta cesta odpre in hiša kupi. Ozemlje, katero se potrebuje za cesto, so vsi posestniki brezplačno odstopili, samo od vodstva južne železnice, ali od erara še nij odgovora, ali brezdvomno je, da se bode ozemlje odstopilo tudi brezplačno, ker je nova cesta v prvi vrsti v interesu južne železnice. Za zidanje ceste nabralo se je 7740 gld. prostovoljnih doneskov, ker je ravno zadosti, da se naredi cesta.

Hiša se podere o sv. Mihelu t. l. in se prične takoj delati cesta. Kanal pa se bode napravil le tedaj, če bode južna železnica, katera ta kanal najbolj potrebuje, k zidanju pripomogla s precejšnjo svoto. Konečno nasvetuje poročevalec, naj se gospodom meščanskega odbora, kateri so se mnogo trudili, da so dobili prostor za cesto zastoj in nabirali prostovoljne doneske, izreče zahvala mestnega zbora in naj jim to g. župan v posebnih pismih objavi. Vsi predlogi obveljajo. Dr. Keesbacher nasvetuje, naj se nova cesta, katera bode šla preko Reselnovega trga, imenuje Reselnova cesta.

G. Regali temu oporeka in misli, naj bi se krščenje še odložilo, a njegov predlog ne obvelja in sprejme se predlog, da se bode novej cesti reklo „Reselnova“. Pač obvelja predlog g. Regalija, da se zidanje ceste odda po dražbenem potu. Mestni ekonom g. Podkrajšek, kateri je 78 let star in služi pri magistratu uže 53 let, prosi, da se stavi v stalni pokoj. Prošnja se usliši in dovoli se mu

1052 gld. pokojnine. Njegovo mesto se za zdaj ne bode razpisalo.

Potem se sklene seja ob 8. uri.

Domače stvari.

— (Za „Narodni dom“.) Ljubljanski mestni zastop sprejel je v včerajšnji seji jednoglasno predlog dr. Zarnika: „Naj sl. ljubljanska občina zastopana po mestnem odboru votira primerno svoto v podporo zgrade „Narodnega doma“. Primernost se ima vzeti po svoti, ki se bode dala za zidanje deželnega muzeja. Svota se ima vzeti iz prihodnjih preostankov mestnega posojila.“

— (Za deželni muzej) votiral je ljubljanski mestni zastop v včerajšnji seji jednoglasno 5000 gld.

— (Domoljubno deželno pomočno društvo za Kranjsko) vabi uljudno družabnike k občnemu zboru, kateri bo v petek dné 17. marca ob 6. uri zvečer v magistratni dvorani. Dnevni red obsega to-le: 1. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1881. 2. Volitev treh preglednikov računa in dveh namestnikov. 3. Nasveti družabnikov.

V Ljubljani, dné 15. marca 1882.

Za vodstvo:

Dr. Stöckl.

Murnik.

— (Za ljudsko veselico,) katera bode, kakor smo uže naznanili, binkoštno nedeljo na korist fondu za sezidanje „Narodnega doma“, delajo se uže velikanske priprave. Dotični odbor sklenil je najeti zanj dve popolni godbi ter bode postavil več podijev za ples. Razen tega bode priredil razna druga razveseljavanja in sestavil mikaven slavnosten program. Udeležba utegne biti vsled tega, ker potniki, ki prihajajo z dunajsko-postojnskim zabavnim vlakom, prenočujejo v Ljubljani, jako živahna. Tudi bratje Hrvatje napovedali so uže večjo udeležbo s svoje strani. — In tako upamo, da bodedo binkoštno nedeljo pozdraviti mogli v belej Ljubljani goste iz vseh krajev mile naše domovine.

— (Papež v Ljubljani.) Danes 16. marcija je ravno sto let, odkar je naša bela Ljubljana prvič in zadnjič videla sv. očeta papeža v svojej sredi. Dne 16. marcija 1782. leta je namreč papež Pij VI. na svojem potovanju na Dunaj prišel v naše mesto ter tukaj prenočil. Znano je, da je papež Pij VI. takrat na Dunaj potoval, da bi našega cesarja Jožefa II. odvrnil od njegove katoliške cerkvi sovražne politike. Prišel je 14. marcija v Gorico, 16. v Ljubljano, 19. v Gradec in 22. na Dunaj, kjer ga je cesar prav prijazno sprejel. Na Dunaji je ostal do 22. aprila ter se potem čez Monakovo in Tirolsko povrnil v Rim. Pri cesarji Jožefu pa nij nič opravil. Tudi tedanji ljubljanski škof grof Herberstein je bil nasprotnik papežev in velik prijatelj cerkvenih preuredb cesarja Jožefa II.

— (Občini Grajska Vas in Sv. Peter) na Štajerskem sta poslali prošnjo za upeljavo slovenskega jezika v šole in urade g. dr. Vošnjaku, ki ju je izročil državnemu zboru.

— (G. grof Hohenwart) je v poslednji seji državnega zbora izročil prošnji občin Predoslje in Naklo na Kranjskem za upeljavo slovenskega jezika v sodišča in napravo deželnega nad-sodišča v Ljubljani.

— (Občine Peč, Drtija, Rova, Spodnje Koseze, Lukavica, Prevoje, Rafolče, Varnica, Standre, Sv. Elizabeta, Gruškovec in Kartina na Kranjskem) so po g. dr. Vošnjaku državnemu zboru poslale jednake prošnje.

— (G. M. Herman) je državnemu zboru v iste zadevi oddal prošnje občin: Sv. Barbara v Halozah, Slatina, Gradišca in Podvince na Štajerskem.

— (Idrijska čitalnica) priredi v gospod Tujčevij pivnici v nedeljo dne 19. marca večerno zabavo. Program: 1. „Fledermaus“, ouvertura od J. Strausa, igra na glasoviru g. J. Bezek. 2. Govor. 3. „Zgubljeni sin“, od F. Silvestra. 4. Deklamacija „Zvonova pesen“, iz nemškega, po F. Šilerji „die Glocke“, poslovenil mladika g. M. Slomšek. 5. Komični prizor „Srce in trebuh“, od M. Vilharja. 6. „Luna sije“, transkripcija za glasovir, zložil Danilo

Fajgelj, igra g. J. Bezek. 7. „Vinska poskušnja“, komični čveterospev s spremljevanjem glasovira, pojo: g. oštr, župan, zdravnik in pastor. 8. Tombola. Vstopnina 10 kr. za osobo, kdor več da, se hvalježno sprejme. Začetek ob 8. uri zvečer. K prav obilnej udeležbi vabi najuljudnejše odbor.

— („Laže kakor nemškutar,“) ta prislovica se čim dalje tem bolj opravičuje. V Triesterico se namreč piše iz Ljubljane, da so rekruti pri zadnjem naboru tako razgrajali po mestu, da nij bilo varno za nemškutarje prikazati se v kakem predmestju ali zunaj mesta zlasti na večer. To je kratko rečeno zlagano, ker nam nij znano, da bi se bilo le jednemu meščanu zgodilo kaj žalega in dopisnik bi nam zelo ustregel, ako priobči kako podrobnost, namestu da trobi izmišljeno sumničenje mej svet. Nečemo zanikati, da so fantje prav nepotrebno kričali in neharmonično vriskali, pa to je reč, ki se ne da lahko odpraviti in ki se nahaja ne le pri nas, ampak tudi po nemških deželah. Če nam dopisun pove sredstvo proti tej neprijetnosti, še hvaležni mu bodemo.

— (Rumena barva.) Pred nekoliko dnevi hodila sta dva gospoda okolo Motnika, ter popraševala, kje so rumeno barvo kopali nekda, a zvedela nijsta nič, ker nihče takrat vedel nij. Zdaj pa je kraj, kjer se nahaja rumena barva, znan, in kdor želi kaj o tem zvedeti, naj se obrne na g. Gašparja Križnika v Motniku.

— (Nezgoda.) V Borovnici je v sredo 15. dan t. m. z voza, ki je šel na polje, padel pod kolo 4 leten otrok ter bil tako na smrt povožen v veliko žalost staršev. Letošnji pomladanski dnevi so v istini za vse vabilni in lepi, osobito pa za otroke; ali poslednji itak nikdar prevarovani nijso!

— (Po mestu Gorici govorijo), da je pobegnil sin mestnega tajnika Favettija v blaženo Italijo zaradi vojaščine. Znano je, da je starejši sin zaradi jednacega uzroka uže v Italiji. No, Bog daj srečo mladim Italijanom, čim več jih otide čez mejo, tem bolje bo.

— (Grof Chambord) nij šel iz Gorice, tedaj so vsa ona časniška poročila, da potuje tajno po Francoskej, le navadni humbug.

Meteorologično poročilo.

(Pregled čez pretečeni teden.)

Barometer: Stanje barometrovo je bilo ves teden razen nedelje precej visoko in sploh za 8.69 mm. višje, kot srednje stanje vsega leta; znašalo je namreč 743.99 mm. in je bilo samo v nedeljo podnormalno. Z ozirom na povprečno številko vsega tedna je bilo stanje barometrovo v sredo, četrtek, petek, soboto in nedeljo nadnormalno; v ponedeljek in v torek pa podnormalno. Najvišje srednje stanje, za 2.87 mm. nad normalom, vsega tedna, je imel petek; najnižje, za 8.96 mm. pod normalom, ponedeljek; največji razloček v srednjem stanju znaša torej 11.83 mm. Najviše v vsem tednu sploh, 747.97 mm. visoko, je stal barometer v petek zjutraj; najnižje, 733.13 mm. visoko, v ponedeljek zvečer; razloček mej maksimum in minimum vsega tedna sploh znaša torej 14.84 mm. Največji razloček mej stanjem jednega dne, za 4.17 mm., je imel ponedeljek; najmanjši, za 1.24 mm., sredo.

Termometer: Srednja temperatura vsega tedna je znašala 7.1° C., to je za 4.4° C. nad normalom; temperatura je bila vse dni nadnormalna. Najvišjo srednjo temperaturo, + 8.5° C. ali za 5.5° C. nad normalom, je imela nedelja; najnižjo, + 5.3° C. ali za 2.7° C. nad normalom, v torek; največji razloček v srednji temperaturi znaša torej 3.2° C. Najvišja temperatura vsega tedna sploh, + 16.8° C., je bila v soboto popoldne; najnižja, 0.0° C., v četrtek in soboto zjutraj; največji razloček v temperaturi vsega tedna sploh znaša torej 16.8° C. Temperatura je bila vedno pozitivna, samo dvakrat je stal barometer na ničli. Največji razloček v temperaturi jednega dne, za 16.8° C., je imela sobota; najmanjši, za 10.0° C., sredo; temperatura je bila tedaj precej nejednakomerna.

Vetrovi so bili ves teden slabotni; prevladovali so skoro izključljivo severni in vzhodni vetrovi, tako, da sta bila zastopana „vzhod“ s 57% in „burja“ s 24%; razen njih so še omeniti „jugozahod“ z 9.5%, „sever“ s 4.75% in z ravno tolikimi tudi „brevetrij“.

Nebo je bilo ta teden večidel popolnem ali pa vsaj deloma jasno; vreme je bilo zaradi precej visokega stanja barometrovega ves teden stanovitno in suho; dežja ali snega nij palo ves teden nič. Nebo je bilo z 81% popolnem jasno, s 14% deloma jasno in deloma oblačno, s 5% slednjč popolnem oblačno.

Tuji:

15. marca.

Pri **Slonu:** Luzato iz Trsta. — Peimič iz Novega mesta. — Stöcklinger iz Beljaka. — Ranzinger iz Kočevja. — Videngar iz Vipave.

Pri **Malič:** Weiss z Dunaja. — Jelovšek iz Vrh-nike. — Kaiser z Dunaja.

Pri **avstrijskem cesarji:** Rauschenberg iz Wein-burga.

Po soglasnih sodbah mnogih medicinskih strokovnih listov in mnogih praktičnih zdravnikov izkazale so se jako dobro od lekarja Rib. Brandta izdelane švicarske kugljice kot najboljše zdravilo pri slabem prebavljanju in iz tega izviraajočih boleznih, kakor: zaprtji, napihnjenji, neapetitnosti, glavobolu, navalu krvi, srčnih napakah, pri boleznih na jetrih in žolči, hemeroidih, pri pomanjkanju krvi (bledici) itd.; dalje imajo te kugljice pred drugimi enakimi sredstvi to prednost, da lahko vplivajo, ne omamijo bolnih organov, temveč jih jačijo in so popolnem neškodljive. Ker je cena jako nizka, omisi si lahko tudi nepremožen to istinito izvrstno sredstvo. Prave švicarske kugljice so v kositrnih škatljicah, po 50 kugljic za 70 kr., in v malih škatljicah, po 15 kugljic za 25 kr. z etiketo belega švicarskega križa hranjene in se dobijo v skoro vseh lekarnah, na Kranjskem pri lekarju Mayrju v Ljubljani, kjer se dobijo tudi obširni prospekti z zdravniškimi navodili vred zastoj. (741—2)

Dunajska borza

dné 16. marcija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih	74	gld.	70	kr.
Enotni državni dolg v srebru	75	„	60	„
Zlata renta	93	„	40	„
1860 državno posojilo	128	„	75	„
Akcije narodne banke	819	„	—	„
Kreditne akcije	309	„	25	„
London	120	„	65	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	„	53 1/2	„
C. kr. cekini	5	„	64	„
Državne marke	58	„	85	„
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld.	119	„
Državne srečke iz l. 1864	100	„	169	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	93	„	20	„
Ogrska zlata renta 6%	118	„	40	„
„ 4%	86	„	60	„
„ papirna renta 5%	86	„	—	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	„	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100	gld.	112	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	„	—	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	„	25	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	„	—	„
Kreditne srečke	100	gld.	175	—
Rudolfove srečke	10	„	21	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	„	120	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	204	„	—	„

Tržne cene v Ljubljani

dné 15. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	9	26
Rež,	6	1
Ječmen	5	4
Oves,	3	74
Ajda,	5	46
Proso,	5	20
Koruz,	6	20
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	3	12
Maslo, kilogram	1	7
Mast,	—	84
Špeh frišen	—	74
„ povojen,	—	78
Surovo maslo,	—	82
Jajca, jeden	—	1 1/2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	56
Telečje	—	50
Svinjsko	—	62
Koštunovo	—	30
Kokoš	—	45
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	68
Slama,	2	5
Drva trda, 4 kv. metre	6	20
„ mehka, „	4	20

Umrli so v Ljubljani:

14. marca: Jožefa Velkavrh, kajzarjeva hči, 8 dni, Illova št. 6, za zlatenico. — Danijel Grilec, hišnega posestnika sin, 1 dan, Krakovski ulice št. 29, za slabostjo.
V deželnej bolnici:
10. marca: Jakob Podobnik, dminar, 46 let, za vnetico pluć.
11. marca: Marijana Kozamernik, gostaske hči, 12 let, za srčno napako. — Primož Ceter, devljar, 56 let, za vnetico pluć.
12. marca: Jožef Orenik, sobni slikar, 21 let, za tuberkulozo.
14. marca: Marija Debeljak, dekla, 26 let, Poljanska cesta št. 42.

Mlad, za rejo sposoben

holandski bik

se proda na posestvu „Frauenhof“ imenovanem, postaja Pres-nica pri Mariboru. (165—1)

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, Giselastrasse št. 1,

v hiši društva.

Filijala za Ogrsko:

Pešta, Franz-Josefsplatz 5,

v hiši društva.

Društvena aktiva	frank.	74,122.865—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 30. junija 1881	„	14,886.494.80
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) več kot	„	117,000.000—
V slednjem dvanajstmesecnej poslovalnej perijodi vložilo se je pri društvu za	„	59,712.065—
ponudb, vsled česar znaša skupni znesek v slednjih 28 letih na vloženih ponudbah več kot	„	1.063,400.000—

Prospekte in druga razjasnila daje

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje pri Val. Zeschkotu. (118—2)

Umetne

(55—12)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem sistemu v zlato, vulkanitu ali celulojdu brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, v I. nadstropji.

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliči, (533—23)

je odlično najboljša zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrple ude in hite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zastava naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z razven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pravega prodaje samo

lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Za otročnice.

(603—2)

Ravnokar je moja žena v otročej postelji, ko sem Bittnerjev koniferni sprit za čiščenje zraku v sobi vporabil. Gospod šolski vodja Salzbauev v Mauthhaufenu piše dalje: Kolikorkrat se vaš koniferni sprit razpršava, občuti moja žena veselje o prijetnem, dihalne organe oživljajočem duhu. Ker so avtoritete priznale, da ima Bittnerjev koniferni sprit istinito mnogo ozonirajočega kislica v sebi in da vsled tega čisti zrak, priporoča se ta sprit za vsako sobo, kjer stanujejo otročnice, bolniki ali otroci. — Jedino pravi Bittnerjev koniferni sprit dobi se pri J. Bittnerju, lekarju v Reichenau, Dol. Avstr. in v Ljubljani pri Jul. pl. Trnkoczyju.

1 steklenica volja 80 kr., 6 steklenic 4 gld., patentirani razprševalni aparat 1 gld. 80 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljajoče, zapreči pokon-đanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Salicilni zobni prašek,

splošno priljubljen, vpliva zelo oživljajoče in napravi zobe blesteče bele, a 30 kr.

! Najnovejše spričalo. !

Vaše blagorodje!

Mnogo let vporabljam Vašo salicilno ustno vodo in salicilni zobni prašek z izvrstnim uspehom in priporočati ja morem vsakemu najtopleje. Pošljite zopet od vsakega 3 steklenice.

Spoštovanjem

(162—2) Anton Slama, župnik.

Vsa navedena sredstva ima vedno frišna v zalogi in jih razpošilja proti poštnemu povzetju

lekarna „pri samorogu“, v Ljubljani, Mestni trg št. 4.